

Thesavrvs|| Locorum|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiæ, 1697

Cap. XLIV. De Inclusionē vide. Limitatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

Barbat. *consil.* 33. col. 4. in fin. lib. 1. Paris. *consil.* 8. n. 41. lib. 3. Socinus jun. n. 33. lib. 2. Grammat. *consil.* 101. n. 16. Sic etiam incerta petitio admittitur, si accessorie aliquid petatur, cum re principali. *cap. inter dilectos* 6. *vers. hec omnia.* & ibi Felin. de *fid. instrum.* Myns. in *S. curare.* n. 18. *insit. de action.* Regner. Sixtin. 1. *Consil.* Marburg. *consil.* 11. n. 15. His alia incertitudo dicitur determinabilis. §. 25. ff. de *legat.* alia apparet, alia in veritate l. 7. §. 1. de *C.E.* l. 27. de *condit. & demonstr.* Baldus *consil.* 188. per tot. lib. 5. ubi quod valet legatum factum futuræ uxori, vel futuræ nurui, quia licet sit incerta, tamen ex facto potest reduci ad certitudinem, Cravett. *consil.* 162. n. 3. *vers. tertio.* Ubi idem dicit, quando ex juris dispositione potest reduci ad certitudinem, & n. 4. extendit, quando uno casu tantum potest verificari, & n. 6. extendit etiam, quando incertum per iudicem venit certificandum, vel quando relatio fit ad unum certum de incertis, Bartolus & alii in l. fin. C. de *codicill.* ubi quod non vitiatur, quando provenit culpa adversarii, Baldus *consil.* 290. *Allegationes hinc inde* n. 2. lib. 4. ubi quod incertitudo non vitiatur dispositionem, vel opponi non potest, quando causatur a culpa opponentis, Zabarell. *consil.* 105. n. 2. ubi quod incertitudo, quæ brevi tempore venit declaranda, non nocet, sed imò cessat, & ideo limitatur axioma, quando incertitudo ad certitudinem reduci non potest, vel adest incertitudo in universo. Surdus *consil.* 128. n. 19. & 20. & *consil.* 221. n. 56. & 57. Stephanus Gratianus d. tom. 4. cap. 766. num. 8. qui cap. 742. num. 56. limitat etiam in incertitudine circa accessoria.

CAP. XLII.
De Incestu.

Axioma I.

Incestus est concubitus illicitus inter consanguineos vel affines in gradu prohibito admittus, & punitur in consanguinitate lineæ rectæ ultimo supplicio. Inter fratres & sorores atque eos, qui sibi sunt parentum & liberorum loco, fustigatione cum relegatione perpetua. Inter reliquos collaterales consanguineos relegatione tantum. In affinitate in lineâ rectâ, fustigatione, in lineâ collateralis, relegatione. Carpzov. *Prax. Crim. Quæst.* 72. 73. & 74. Berl. P. 4. *concl.* 32. n. 14. & *conclus.* 33. num. 5. Speid. in *Notab. verb.* Blute schande.

II.

Incestus cum parentibus & liberis in speciei dici solet nefarius, quod ipsum Jus Naturæ violat

& talem bruta etiam animalia plerumque abhorreant. vid. Hug. Grot. de *Jur. B. & P. L.* 2. c. 5. §. 12. Carpz. *Præf. Crim.* 72. n. 19.

III.

Incestus committitur etiam in affinitate imperfectâ, non verò in cognatione spiritali, quæ merum Pontificiorum inventum est. Ziegl. in *Jur. Can.* p. 985.

IV.

Incestuosi liberi à legitimisationis beneficio Jure Civili Romano excluduntur. Ziegl. de *Jur. Majest.* p. 215. Solet tamen hodie Comitibus Palatinis concedi facultas, super maculâ natiuitatis eorum dispensandi, quod à legitimisatione in effectu non differt. Stryck. in *usu modern.* ad ff. de *his, qui sui vel alien. jur.*

CAP. XLIII.
Incidenter.

Axioma I.

Incidenter permittuntur multa, quæ non sunt per se. l. quoties 3. C. de *judic.* l. nullum 14. de *testib.* Curtius jun. in l. 2. n. 32. ff. de *jurisd.* Laur. Tennin. *cautel.* 6. n. 97. Cujac. ad *cap. lator.* 5. qui *fil. sint legitim.* Sic is, qui non potest cognoscere de causa status per se, cognoscere tamen potest de ea, si incidit in quæstionem de hereditate. l. 3. C. de *judic.* l. 1. C. de *ordin. jud.* Sic Prætor de crimine capitali non cognoscit, nisi incidat in causam civilem. Cujac. in l. 6. C. de *rebus cred.* C. l. A. de *offic. Prat. thes. ult.* Sic incidenter & consequenter Camera etiam de causis criminalibus & matrimonialibus cognoscit.

II.

Incidents articulus quatenus regulatur secundum causam principalem, vid. Mev. P. 3. *Dec.* 83. n. 4. Et an incidens causa in foro causæ principalis judicanda, id. P. 3. *Dec.* 280.

CAP. XLIV.
De Inclusionem vide
Limitatio.

Axioma I.

Ex inclusione non infertur alicui certæ personæ præjudicium. Corn. *consil.* 95. n. 20. & *consil.* 133. n. 10. lib. 2. Honded. *consil.* 12. n. 18. & *consil.* 13. n. 41. lib. 1. Farinat. 1. *consil.* 95. n. 16.

II.

INCLUSIO unius est exclusio alterius, l. cum Prætor 12. ff. [vid. *supr.* de *except. ax.* 8. & de *negatione ax.* 7.] de *judic.* l. cum maritus 21. C. de *procuratorib.* l. quamvis 2. C. de *pignoribus.* l. ait Prætor 7. §. sed quod Papinianus 10. ff. de *minorib.* cap. nonne. de *presumpt.* [Exemplum est in l. 22. de *Legib.* ubi Anton. Fab. & l. 11. §. ult. ff. de *pignor. act.* add. l. 14. ut in *posseß. legat.* ubi C. J. A. thes. 6. num. 40.] Angel. Aretin. *consil.* 29. Quando primum. à num. 6. cum *segg.* Simon. de *Pratis de interpret. ultim. volunt.* lib. 2.

lib. 2. dub. 3. n. 32. & 33. fol. 448. vol. 2. ubi multipliciter limitat Jac. Mandel. *consil.* 164. per totum. ubi latè declarat Decian. *consil.* 64. num. 11. lib. 2. Thom. de Thomasset in floribus Legum, reg. 148. Menoch. *consil.* 106. n. 314. cum segg. & *consil.* 141. à n. 9. & *consil.* 406. n. 44. & *consil.* 452. n. 27. & *consil.* 583. n. 11. & *consil.* 148. à n. 13. & de arb. jud. lib. 2. cas. 37. n. 22. Surd. *decis.* 195. n. 12. & *decis.* 291. n. 20. & *consil.* 25. n. 3. & *consil.* 58. n. 2. & *consil.* 152. n. 55. Pichard. ad princ. Institut. de exhered. lib. n. 10. Cardin. Tusch. *practic. concl. tom.* 4. lit. I. *concl.* 71. per totam. Ugolin. de officio & potestate Episcopi cap. 13. §. 13. vers. hac regula. Cas. Argel. de contradict. legitimo. *quest.* 5. n. 32. & *quest.* 10. num. 47. Mar. Anton. var. *resol.* lib. 1. *resol.* 1. num. 10. Octav. Glorit. *respons.* 1. part. 3. num. 132. Nicolaus Intrigl. *consil.* 3. n. 49. & *consil.* 49. & *consil.* 16. n. 15. lib. 1. Carolus de Grassis de Exceptionibus except. 7. Joh. Mar. Novar. *quest. forens.* lib. 1. *quest.* 7. n. 19. Duran. *Rotæ decis.* 48. n. 7. Mangil. de imputat. *quest.* 60. n. 3. & *quest.* 35. n. 6. Rot. *decis.* 273. in fin. & *decis.* 364. n. 4. & *decis.* 477. n. 3. part. 2. in postb. Farinat.

Amplia primò in consuetudine, privilegio, servitute, præscriptione, & omni dispositione includente certum locum, tempus, rem, vel personam, quia excludit reliqua plenè, Ruin. *consil.* 112. circa primum. n. 3. lib. 5. Angel. *consil.* 375. num. 3. Balb. *consil.* 33. Statuto cavetur. n. 3. vers. nam id. lib. 5. ubi quòd si est permissum infra certum tempus probari, lapso tempore censetur exclusa probatio, Signorol. de Homod. *consil.* 39. Queritur. in fin. ubi quod in facultate & privilegio aliquid faciendi, inclusio unius est exclusio alterius. Castrenf. *consil.* 468. Super hoc puncto. num. 4. lib. 1. ubi quod exclusio ad tempus inducit inclusionem post tempus. Petrus de Anchar. *consil.* 70. n. 8. ubi quod concessum ad tempus, videtur post tempus denegatum, quia inclusio unius, & c. Gemin. *consil.* 15. n. 18. circa fin. vers. ad sextum. & num. 19. ubi si alicui conceditur potestas aliquid faciendi usque ad certum tempus, post illud tempus censetur negata.

Amplia secundò in exemptione concessa in uno, quia operatur, ut alii non sint exempti, Castrenf. *consil.* 456. Visis. in fin. lib. 1. Cardinal. Tusch. d. *concl.* 71. n. 13.

Amplia tertio in rescripto, quia expressio unius causæ, vel speciei, ne dum non includit aliam, sed imò excludit. Cal-

derin. *consil.* 543. aliàs *consil.* 11. de sentent. excomm. circa medium. vers. expressio autem Abb. *consil.* 57. Attingam. n. 2. vers. 6. lib. 1. ubi quòd si in rescripto pluribus aliquid mandatur, & in aliquo unum excluditur, alios includi censetur, refert Cardinalis Tuschus dict. lit. I. *conclus.* 71. num. 73.

Amplia quartò in Iudice, quia inclusio unius ut iudicet, est exclusio alterius, l. cum Prætor. 12. ff. de iudic. Angel. *consil.* 375. Præfatis. per totum. maximè n. 3. ubi ait procedere quoad habentes parem vel minorem jurisdictionem, quia commissio uni facta privat æqualem, vel minorem habentes jurisdictionem, & quod delegatio facta uni de cognitione causæ, alteri censetur denegata, quando fieret per modum distribuendi jurisdictionem, nisi aliter constaret de intentione, vel in contrarium esset consuetudo, Bald. *consil.* 253. num. 1. & n. 2. vers. idem quando. lib. 5. ubi extendit, ut procedat, ubicunque alicui specialiter committitur jurisdictio etiam delegata, vel ordinaria per modum superioritatis, vel ad excellentiam commissarii, quia tunc censetur prohibita cognitio cuicunque alteri; vel ubicunque aliquid committitur uni Iudici, quod jure magistratus non competit alteri, quia tunc is solus cognoscitur, cui facta est commissio.

Amplia quintò in statutis, ut per Dyn. *consil.* 16. Diligenter. num. 11. vers. præterea. ubi quod statutum disponens de consanguineis, naturalibus, excludit spurios, ex quo inclusio unius est exclusio alterius, & *consil.* 27. Questio. articulus, circa fin. n. 5. vers. præterea. ubi quod statutum inducens certum onus Magnatibus, ut fidejubeant, prout Florentiæ, censetur eximere ab aliis. Bald. *consil.* 68. Quia statutum, circa finem. vers. præterea interim. lib. 1. ubi quod statutum excludens fœminas postquam dotatæ fuerint, censetur illas includere ad successionem, antequam dotentur, & *consil.* 205. Præmissis verbis, ante med. vers. item notandum. lib. 4. & *consil.* 95. Questio est, & *consil.* 339. Opinio communis. lib. 4. & *consil.* 459. Circa questionem. in princip. n. 2. lib. 5. ubi quod statutum circa successionem includens certas personas, censetur alias excludere, Castrenf. *consil.* 441. ista questio. in princip. vers. quantum verò. lib. 3. ubi quod statutum novum corrigens antiquum in uno, censetur confirmare in aliis. [vide & Fr. Ansel. *consil.* 108. ubi

ubi, quatenus in statutis procedat, declarat.]

Limita primò, quando eadem ratio militat in excluso, quæ in incluso, ut per Thom. de Thomass. *d. reg. 128.* Menoch. *consil. 197. n. 83. ver. non obstat primò.* ubi etiam limitat, quando constat de mente, vel quando inclusio ad unum effectum contrarium operaretur, refert Cardinal. Tusch. *d. lit. I. concl. 71. n. 86.* Alex. Trenacing. *var. resol. tom. 1. tit. de consuet. ref. i. n. 13. vers. huius textus.*

Limita secundò, quando unum exprimitur ratione frequentioris usus, quia non est exclusio aliorum, Petr. Gerhard. *sing. 97. in fin.* Cardin. Tusch. *d. lit. I. conclus. 71. n. 87.* Flam. Parif. *de confident. q. 29. num. 52.*

Limita tertio, quando inclusio & enumeratio unius fit per verba ampliativa, ut est dictio, *maximè*, quia tunc non est exclusio alterius. Gemin. *consil. 6. n. 3. & 46.* ubi idem si inclusio fit comparative, Alex. *consil. 133. Viso processu. col. 2. in fin. vers. nec etiam ad hoc. lit. I.* quos refert Cardinal. Tusch. *dict. lit. I. concl. 71. n. 79.*

Limita quarto in illicitis. Alexand. *consil. 59. n. 9. vers. ne ad hoc. lib. 1.* ubi quod exclusio aliquorum statutorum non includit, ut alia illicita censeantur approbata, nisi Princeps simpliciter confirmans ea legerit & discusserit, alias non, refert Cardin. Tusch. *dict. lit. I. conclus. 71. num. 83.* ubi *num. 85.* limitat etiam in dispositione odiosa.

Limita quinto, quando inclusum & exclusum sunt connexa, quia regulantur eadem ratione, quando ex dispositione Juris exclusum includitur, vel quando inclusio fit causa dubitationis tollenda, Decius *consil. 11. n. 17. & consil. 99. col. fin. vers. tertio non obstat.* Alex. *consil. 75. Videtur. n. 3. 4. & 10. lib. 5. & consil. 225. Ponderatis. n. 24. & 25. lib. 6.* Simon de Pratis *de interpret. ultim. volunt. fol. 448. n. 39. & 40.* Cardinal. Tusch. *d. concl. 71. n. 80.* [sicut nec procedere potest regula Juris, cum de eo quaritur, quod alio jure vel medio inest, quam ejus, quod includitur. Gl. & Salic. in *l. qui de crimine 9. Cod. de accusat.* Wesembec. in *CC. de inoffic. testam. n. 22. p. 804.* Decius in *l. 1. in princ. in 3. lectur. n. 84. si cert. per. & consil. 11. n. 18.* Parif. *I. consil. 111. n. 39.*]

Limita sexto multis modis, ut per Mandel. *consil. 164. per tot.* Primò quia uno permissio alii non sunt prohibiti, sed in dispositione Juris remanent: secundò, quia non censetur derogatum aliis casibus,

quia alia via includuntur: tertio procedit, quando eadem est ratio, alias non: quartò, quando constat de mente & potestate: quintò, quando adest verisimilis causa, alias non; quando agitur de modico præjudicio, secus si de magno. Limitat etiam Mangil. *de imputat. q. 69. n. 11.* ubicumque favor unius includit eum, & excludit alium, ita demum alius excluditur, si ille, cujus favore inclusio est inducta, includitur, alias secus. Et limitatur denique axioma in his, quæ sunt de genere permissorum, in quibus unius exclusio non est exclusio alterius. Schrader. *de feudis, part. 2. quest. 6. princ. sect. 6. n. 68.* Mar. Giurba *ad consuetud. Messanen. part. 1. cap. 15. gloss. 12. n. 13.*

III.

Inclusio animalium est animalis pascens apprehensio ad detentionem, donec damnum refarciatur; neque Jure Saxonico tantum, sed ex generali quoque consuetudine Germaniæ est recepta. Mev. *ad Jus Lubec. l. 3. tit. 11. ad rubr. n. 9.* eamque ex Jure Civili quoque deducit Felmann. *de Inclusion. animal. cap. 2.* Requiritur autem, ut fiat in ipso facto, deinde ut pignus captum apud Judicem apprehensionis deponatur. Berl. *Part. 2. concl. 34.*

CAP. XLV.

De Incogitato.

Axioma I.

Incogitatum id dicitur, quod quis ignorat sibi competere, cui nunquam renunciare intelligitur. *I. mater decedens 19. ubi Dd. de inoffic. Testament. Wesemb. 2. consil. 74. n. 59.*

II.

Ad incogitata dispositio non extenditur. *l. qui cum tutoribus 9. §. 1. & ult. ff. de transact. l. tres fratres 35. ff. de pact. l. mater decedens 19. de inoffic. testam. Alex. consil. 81. n. 22. vol. 6. Wes. 2. consil. 51. n. 13.* Nec conventio *l. qui cum tutoribus 9. §. 1. & ult. de transact. Carpz. 2. consil. 34. definit. 19. n. 5.*

Declarationis loco nota, non tamen alicui incogitatum posse proficere ignorantiam; sic verbi causa, ferendus non est, qui cum generaliter transegerit, postea causetur de una aliqua parte se tantum cogitasse, *l. non est ferendus 12. ff. de transact.* Illius enim animi incogitantia jus alteri inde quaeritum auferre non debet. Bartol. Bald. Salic. *Jaf. in l. sub pretextu specierum 29. l. si de certa 31. l. age 3. C. de transact. l. emtor 47. §. Lucius 1. ubi Castr. de pact. l. qui Rome 22. §. duo fratres 6. ubi laud. Jalon. Socin. & communiter Dd. de V. O. Parif. consil. 20. num. 24. 35. 77. 82. vol. 1.* cum propositum in mente retentum nihil operetur *l. si repetendi 7. Codic. de Condict. ob caus. dat.* unde ejusmodi quaestiones facti, cum

Gg

quis